Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central, (judecător: Romanaș A.)
dosarul nr.2ac-171/2024

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

DECIZIE

26 martie 2026 mun. Bălți
Instanța compusă din:
Președintele ședinței Grosu Stanislav
Judecătorii: Țihonschi Alina și Holban Radu
Grefier: Dolghii-Munteanu Victoria

examinând în ședință publică, apelul declarat de SRL „Velocord" și Vaserștein Ion prin intermediul avocatului Glușcenco Eugeniu împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 20.06.2024,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de CA „Asterra-Grup" SA împotriva SRL „Velocord" și Vaserștein Ion cu privire la repararea prejudiciului material în ordine de regres și compensarea cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t :

Pretenţiile reclamantului:

La data de 23 februarie 2024, reclamantul CA „Asterra-Grup" SA, a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâților SRL „Velocord" și Vaserștein Ion cu privire la încasarea prejudiciului în ordine de regres şi a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că, la data de 07 septembrie 2023, ora 19.38, conform formularului de „Constatare amiabilă", s-a stabilit că conducătorul auto pe nume Vaserștein Ion, aflându-se la volanul mijlocului de transport Volkswagen *****cu n/î ***** a tamponat autovehiculul de model Renault Megane cu n/î *****, cauzându-i ultimului autoturism un prejudiciu semnificativ.

A susținut că vinovat în producerea accidentului rutier, a fost recunoscut Vaserștein Ion în baza formularului de „Constatare Amiabilă" întocmit în data de 07 septembrie 2023 sub sancțiunea falsului în declarații și a prevederilor art. 238 Cod Penal privind dobândirea despăgubirii/indemnizației de asigurare prin înșelăciune.

Deoarece la data accidentului rutier produs din vina lui Vaserștein Ion, ce a prezentat polița de asigurare RCA-008088468 din 19 septembrie 2022 eliberată de CA „Asterra-Grup" SA pentru asiguratul *****, fapt ce Compania de Asigurări a confirmat și a recunoscut că e caz asigurat și a urmat să-și onoreze obligația de despăgubire a cazului produs.

În baza cererii părții păgubite cu privire la deschiderea dosarului de daună, CA „Asterra-Grup" SA cu prezența fizică a părții vinovate în producerea accidentului Vaserștein Ion a fost întocmit procesul verbal de constatare a pagubelor asupra mijlocului de transport al păgubitului, de model Renault Megane cu n/î *****.

A declarat că, în urma analizei daunelor în baza procesului-verbal de constatare a pagubelor pe dosarul nr. 19992/R/02/2023, pentru evaluarea prejudiciului și repararea autoturismului avariat de model Renault Megane cu n/î ***** conform Devizului de calcul eliberat de 3 (trei) unități de specialitate, costul mediu bazat pe acte de evaluare al acestora, constituie suma în mărime de 12 097,61 lei.

Analizând dosarul de daune, rapoartele de evaluarea a unităților de specialitate, s-a ajuns la un acord comun, de a fi încheiată o tranzacție de împăcare irevocabilă, necontestabilă asupra sumei prejudiciului în mărime de 12 090,00 lei.

A indicat că potrivit ordinului de plată, nr. 1591 din 02.11.2023, CA „Asterra-Grup" SA a efectuat plata sumei despăgubirii de asigurare în mărime de 12 090,00 lei în contul părții vătămate.

CA „Asterra-Grup" SA a ajuns la concluzia că la momentul accidentului rutier, contractul de asigurare, cât și polița de asigurare RCAI-007883963 din 09 iulie 2022 a fost emisă pe persoana fizică pe nume *****, iar la data producerii accidentului rutier, figurează existența unei persoane juridice, care deținea în utilizare/folosință autovehiculul de model Volkswagen *****cu n/î *****, fiind depistat un contract de comodat din 03 ianuarie 2023 și o foaie de parcurs pentru autocamioane seria DAA nr. 228403066 din 07 septembrie 2023 emis de către SRL „Velocord" ceea ce în opinia reclamantului constituie o încălcare a art. 4 alin. (1) și 8 alin. (2/3) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

SRL „Velocord" prin omisiune sau/și intenționat de a încheia un contract de asigurare este considerată ca având o atitudine neglijentă în ceia ce privește gestionarea riscurilor asociate activității sale și utilizării bunurilor de către angajați. O astfel, de neglijență reprezintă vinovăția pârâtei SRL „Velocord" în producerea prejudiciului și răspunderea materială integrală.

Totodată, potrivit prevederilor art. 2013 din Codul civil, pârâta SRL „Velocord" este considerată nemijlocit responsabilă pentru prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit pe care îl reprezintă bunurile sale, în acest caz Volkswagen *****cu n/î *****. Faptul că pârâta SRL „Velocord" nu a luat măsurile adecvate pentru a proteja împotriva riscurilor asociate utilizării bunului contribuie la stabilirea responsabilității sale pentru prejudiciul survenit solidar cu pârâtul Vaserștein Ion, care s-a urcat la volanul autovehiculului și a ignorat responsabilitățile sale în calitate de conducător auto.

În conformitate cu art. 2022 din Codul civil, legătura cauzală este stabilită între fapta societății (omisiunea de a încheia un contract de asigurare) și prejudiciul suferit prin pârâtul Vaserștein Ion.

Susține că în speță, sunt aplicabile și prevederile art. 2005 alin. (1) din Codul civil, conform căruia responsabilitatea pentru prejudiciul cauzat este atribuită în primul rând comitentului. Acesta este considerat responsabil pentru prejudiciu în cazul în care acesta a acționat cu vinovăție.

Totodată, atunci când comitentul a fost culpabil în acțiunile sale, el va fi ținut responsabil pentru consecințele negative.

În lumina situației descrise, reclamantul consideră evident că pârâta SRL „Velocord” este responsabilă pentru prejudiciul survenit, deoarece nu a luat măsuri adecvate pentru a proteja împotriva riscurilor asociate utilizării bunului de către angajat și a neglijat să încheie un contract de asigurare. Această neglijență a condus la producerea pagubei, iar legătura de cauzalitate între omisiunea societății și prejudiciu poate fi stabilită conform prevederilor Codului civil.

Susține că răspunderea solidară, deoarece pârâtul Vaserștein Ion are responsabilitatea pentru prejudiciul cauzat, deoarece a condus bunul fără polița de asigurare valabilă, iar în acest se vad nevoiți să evidențieze principiul potrivit căruia nimeni nu poate invoca în apărarea sa necunoașterea legii.

Astfel, consideră că atât pârâta SRL „Velocord” prin neglijența sa, cât și pârâtul Vaserștein Ion, prin ignorarea prevederilor în calitatea sa de șofer de a conduce fără o poliță de asigurare valabilă, sunt considerați vinovați pentru prejudiciul cauzat conform prevederilor Codului civil.

Potrivit prevederilor art. 29 lit. d) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, reclamantul opiniază că asiguratorul CA „Asterra-Grup” SA este în drept să înainteze în ordine de regres pe pârâții SRL „Velocord” și Vaserștein Ion în vederea recuperării daunei materiale în ordine de regres în mărime de 12 090,00 lei deoarece persoana juridică, avea obligația legală să încheie contractul de asigurare pe persoana juridică, adică SRL „Velocord” cu riscul celor admiși de către persoana juridică să utilizeze vehiculul.

CA „Asterra-Grup” SA, la data de 30 ianuarie 2024, a expediat cerere prealabilă privind achitarea despăgubirilor de asigurare pe cale amiabilă sau extrajudiciar, pretenția fiind legal expediată către ambele părți reclamante, a fost recepționată cu succes în data de 02 februarie 2024 de către SRL „Velocord”, iar cererea prealabilă ce a fost expediată către Vaserștein Ion a fost recepționată la data de 31 ianuarie 2024.

În perioada imediat următoarea avocatul părții reclamante la data de 05 februarie 2024 respectiv 07 februarie 2024, a recepționat două răspunsuri ce au conținut identic (unul din ele fiind nesemnat) din partea pârâților SRL „Velocord” și Vaserștein Ion cu privire la nemulțumirea nefondată a acestora privind obiectul cauzei.

Deoarece, în prezentul caz, reclamantul este în imposibilitatea să-l soluționeze pe cale extrajudiciară, reclamantul a fost nevoit să suporte cheltuieli de taxă de stat și asistență juridică.

Reclamanta a solicitat încasarea în mod solidar a sumei de 12 090,00 lei din contul pârâților SRL „Velocord” și Vaserștein Ion în benficiul CA „Asterra-Grup” SA ca pagubă materială. Încasarea sumei de 733,60 lei în calitate de taxă de stat, 200 lei reprezentând taxă de timbru, suma de 7 555,00 lei cu titlu de asistență juridică în cadrul prezentului caz din contul pârâților SRL „Velocord” și Vaserștein Ion în beneficiul reclamantei CA „Asterra-Grup” SA ca cheltuieli suportate în urma înaintării cererii de chemare în judecată în instanța de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 04 aprilie 2024 a fost dispusă examinarea cererii de chemare în judecată în procedură contencioasă fiind fixată ședința de judecată pentru data de 21 mai 2024.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 20.06.2024, acțiunea a fost admisă parțial:

✓ S-a încasat în mod solidar de la SRL „Velocord” și Vaserștein Ion în beneficiul CA „Asterra-Grup” SA, suma de 12 090,00 lei cu titlu de pagubă materială, cheltuielile de judecată în sumă de 733,60 lei cu titlu de taxă de stat achitată și suma de 7 550,00 lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru asistență juridică.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, la data de 17.07.2024 (potrivit dății indicate pe plicul ce conținea cererea de apel nemotivată), SRL „Velocord” și Vaserștein Ion prin intermediul avocatului Glușcenco Eugeniu a contestat hotărârea primei instanţe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea va fi respinsă.

Potrivit art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

SRL „Velocord” și Vaserștein Ion prin intermediul avocatului Glușcenco Eugeniu au depus cerere de apel la 17.07.2024, contestând hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Central), dispozitivul căreia a fost pronunțat la 20.06.2024. Astfel, Colegiul atestă și constată, că apelul a fost declarat în interiorul termenului acordat de lege.

Argumentele părţilor:

În motivarea apelului, apelantul a invocat faptul că consideră hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 20.06.2024 arbitrară, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

***** în calitate de proprietarul al autovehiculului de model Volkswagen *****anul fabricării 2003 n/î *****a încheiat cu CA „Asterra Grup” SA contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, fiindu-i eliberată polița de asigurare nr. RCAI 008088468 din 19.09.2022.

Ulterior, ***** a încheiat cu SRL „Velocord” contractul de comodat prin care a transmis ultimei în folosință gratuită autovehiculul menționat, însă SRL „Velocord” la rândul său nu a încheiat niciun contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto.

La data de 23.02.2024, intimatul a înaintat o acțiune prin care a pretins că la 07.09.2023, a avut loc un accident rutier între autovehicului de model Volkswagen *****anul fabricării 2003 n/î *****, care se afla în comodatul SRL „Velocord”, fiind condus de salariatul Ion Vaserștein și automobilul de model Renault Megane cu n/î ***** condus de Antonina Romanenco.

Relevă că niciun conducător auto implicat în accidentul rutier, nu s-a adresat la organele de drept competente pentru documentarea acestui caz, în circumstanțele în care SRL „Velocord” nu dispunea de un contract de asigurare de răspundere civilă auto pentru autovehiculul de model Volkswagen *****, n/î *****.

La fel, niciun conducător auto implicat în accidentul rutier nu s-a adresat la Biroului Național al asiguratorilor Auto pentru constatarea și repararea prejudiciului.

Contrar procedurii stabilite de lege, Antonina Romanenco s-a adresat către CA „Asterra Grup” SA cu o cerere privind constatarea pagubei, stabilirea și achitarea

despăgubirii de asigurare, la care a anexat un act juridic nul și anume formularul „Constatarea amiabilă de accident”.

CA „Asterra Grup” SA, fiind o companie de asigurări, adică profesionist, a deschis dosarul de daune nr. 19992/R/02/2023, în cadrul căruia a constatat că nu există niciun act valabil de constatare a accidentului, mai cu seamă nu exista nici un contract de asigurare între CA „Asterra Grup” SA și SRL „Velocord” și respectiv nu exista caz asigurat, însă, totodată i-a transferat Antoninei Romanenco suma de 12 090,00 lei.

Menționează că, hotărârea din 20.06.2024 este întemeiată pe acte juridice nule de drept și grave erori de logică juridică a instanței de fond.

În context, susține că potrivit art. 3 Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, în vigoare la data pretinsului accident rutier, obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto constituie răspunderea civilă a proprietarului și/sau utilizatorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

În corespundere cu prevederile art. 4 alin. (1) și (1) din Legea nr. 414/2006, persoanele fizice și persoanele juridice care au în proprietate sau utilizare autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sunt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării. Obligația de asigurare nu se răsfrânge asupra proprietarului sau utilizatorului de autovehicul al cărui risc a fost asigurat în condițiile prezentei legi de carte o altă persoană, cu excepția cazului în care autovehiculul a fost transmis în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice/întreprinzător individual.

Potrivit art. 8 alin. (2^3) din Legea nr. 414/2006, în cazul în care asiguratul persoană fizică, cu excepția întreprinzătorului individual, a transmis autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul în posesiunea unei persoane juridice sau a unui întreprinzător individual în temeiul contractului de locațiune sau al altui titlu prevăzut de legislație, riscul celor admiși de persoana juridică sau întreprinzătorul individual să utilizeze autovehiculul nu se consideră asigurat prin contractul încheiat în condițiile alin. (2).

Astfel, apelantul susține că speței nu îi sunt aplicabile prevederile art. 15 alin. (1) lit. a) și art. 29 lit. d) din Legea nr. 414/2006, invocate de instanța de fond la întemeierea poziției sale. Or, pentru aplicabilitatea acestor norme, drept o condiție sine qua non, este existența contractului de asigurare între posesorul autovehiculului și asigurator, iar a doua condiție obligatorie este ca utilizatorul autovehiculului să nu fie inclus în acel contract, însă, un asemenea contract nu a existat niciodată. Mai mult, aceste norme nu sunt aplicabile în cazul persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali a căror poliță RCA este în mod obligatoriu pe un număr nedeterminat de persoane.

Astfel, apelantul susține că în cadrul asigurării obligatorii RCA, plata despăgubirilor de asigurare se impune asiguratorului emitent al poliței de asigurare RCA doar atunci când sunt întrunite cumulativ următoarele condiții: persoana responsabilă/răspunzătoarea pentru producerea pagubei are calitatea de asigurat RCA; incidentul/accidentul reprezintă un caz asigurat; vinovăția în comiterea accidentului de circulație este pe deplin dovedită.

Constată că niciuna din cele trei condiții obligatorii nu este întrunită.

Astfel, relevă că nu există niciun act juridic de constatare a accidentului de circulație rutieră.

La presupusa dată a accidentului de circulație rutieră (07.09.2023), SRL „Velocord” nu avea contract de asigurare cu CA „Asterra Grup” SA și nici polița de asigurare RCA, respectiv SRL „Velocord” nu este persoană asigurată.

Astfel, după presupusul accident rutier, pretinsa persoană păgubită nu urma să aplice procedura de constatare amiabilă a accidentului, ci urma în mod obligatoriu să ceară documentarea accidentului de către organele de poliție competente în vederea determinării cu certitudine a circumstanțelor accidentului și a persoanei vinovate în comiterea acestuia, și dacă avea să se constate în baza procesului-verbal cu privire la contravenție sau a unei hotărâri definitive și irevocabile ca Ion Vaserștein este vinovat de săvârșirea accidentului, pretinsa persoană păgubita urma să înainteze o cerere de despăgubire către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

În context, reține că prevederile art. 20 alin. (5) Legea nr. 414/2006, stabilește că, drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul care autorul fie/sau autovehiculul au rămas neidentificați sau persoana vinovată nu are o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă se exercită față de Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se achită în conformitate cu art. 14. În acest caz, drepturile și obligațiile privind dosarul de daune, constatarea pagubelor, stabilirea și plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurator, se vor atribui și Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

În cadrul dosarului de daune nr. 19992/R/02/2023, CA „Asterra Grup” SA urma să refuze achitarea despăgubirilor proprietarului autovehiculului de model Renault Megane cu n.î. *****, din motiv că nu este constatată producerea accidentului rutier și lipsește un caz asigurat iar drepturile și obligațiile intimatului în calitate de asigurator, chiar dacă s-ar fi probat existența accidentului rutier, ar urma a fi atribuite Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

În acest sens, apelantul face trimitere la prevederile art. 18 alin. (3) Legea 414/2006 care stabilește că, procedura de constatare amiabilă se aplică cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții: a) în accident sunt implicate doar două autovehicule; b) accidentul este soldat cu daune materiale nesemnificative; c) accidentul nu s-a soldat cu vătămări corporale și/sau cu deteriorarea bunurilor (de exemplu, instalații rutiere, piloni, garduri, clădiri etc.), altele decât autovehiculele implicate în accidentul rutier; d) proprietarii sau utilizatorii autovehiculelor implicați în accident dețin, la data producerii accidentului rutier, polița de asigurare RCA sau certificatul de asigurare „Carte Verde” (in cazul autovehiculului aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în străinătate), valabile și emise cu cel puțin 24 de ore înainte de momentul producerii accidentului; e) există consimțământul ambilor conducători de autovehicule implicați în accident privind documentarea accidentului prin procedura de constatare amiabilă, consensul acestora privind circumstanțele producerii accidentului și daunele vizibile cauzate autovehiculelor implicate, iar persoana răspunzătoare de producerea accidentului își recunoaște vinovăția; f) conducătorii de autovehicule implicați în accident au posibilitatea tehnică de a

fotografia locul accidentului rutier sau de a înregistra datele martorilor (daca aceștia există). Dacă lipsește cel puțin una dintre condițiile indicate la prezentul alineat, cu excepția condiției de la lit. b), formularul „Constatare amiabilă de accident” completat și semnat de către conducătorii de autovehicule implicați în accident devine nul, iar accidentul rutier urmează a fi documentat de către organele competente.

Astfel, relevă că constatarea accidentului și vinovăția lui Vaserștein Ion în comiterea accidentului rutier/contravenției rutiere putea fi probată exclusiv prin un proces-verbal cu privire la contravenție întocmit de organele de poliție; o hotărâre judecătorească definitivă; formularul „Constatarea amiabilă de accident” în care persoana vinovată își recunoaște vinovăția, care ar fi întrunit condițiile specificate la art. 181 din Legea 414/2006.

La caz, susține că nu există nici o probă care ar putea demonstra vinovăția lui Vaserștein Ion. Unicul act anexat în acest sens - formularul „Constatarea amiabilă de accident” este nul de drept, nu produce vreun efect juridic și nu probează vinovăția ultimului. Astfel lipsește și legătura cauzala între prejudiciul pretins și fapta imputată.

Susține că instanța de fond, contrar art. 181 Legea 414/2006, art. art. 121,122 și 130 din Codul de procedură civilă, a întemeiat hotărârea din 20.06.2024, pe un act juridic nul.

Totodată, relevă că instanța de fond a admis o gravă greșeală de logică juridică în stabilirea legăturii de cauzalitate dintre faptă și urmările prejudiciabile, care este evidentă unui observator obiectiv, indicând în hotărârea din 20.06.2024 că, la caz, instanța de judecată constată că SRL „Velocord” este responsabilă pentru prejudiciul cauzat, deoarece nu a întreprins masuri corespunzătoare pentru a proteja împotrivă riscurilor asociate utilizării bunului de către angajatul sau Vaserștein Ion și a neglijat să încheie un contract de asigurare, iar ca rezultat, această neglijență a generat producerea pagubei, legătura de cauzalitate între omisiunea SRL „Velocord” și prejudiciu este evidentă. Prin urmare, instanța de judecată conchide că, atât SRL „Velocord” prin neglijenta sa, cât și Vaserștein Ion care a ignorat faptul ca nu deține o poliță de asigurarea valabilă, sunt considerați vinovați pentru prejudiciul cauzat.

Or, producerea pagubei nu are nicio legătură cauzală cu deținerea unei asigurări de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule. Producerea pagubei poate fi generată doar de fapta (un accident sau incident rutier) care trebuie să fie constatat în ordinea prevăzută de lege.

Existența sau inexistența asigurării, doar determină cine este responsabil pentru repararea prejudiciului. Când asigurarea există - prejudiciul se repară de compania de asigurare, iar când asigurarea nu există - prejudiciul se repară de Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

Vinovăția de producerea a daunelor printr-un accident rutier, în lipsa unei polițe de asigurare, poate fi probată exclusiv printr-un proces-verbal cu privire la contravenție întocmit de organele de poliție sau o hotărâre judecătorească definitivă.

Astfel, lipsa asigurării de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, în nici un fel nu demonstrează vinovăția pentru cauzarea prejudiciului.

Respectiv, consideră că nu sunt întrunite condițiile răspunderii delictuale a lui Vaserștein Ion sau al SRL „Velocord”. Or, potrivit art. 1998 alin. (1) și (3) din Codul

civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, fi prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile prevăzute de lege.

Dacă proprietarului autovehiculului de model Renault Megane cu n.î. *****, a suferit un prejudiciu, acesta urmează a fi constatat în modul stabilit de lege și reparat din fondul de protecție a victimelor străzii. În acest sens, art. 33 alin. (3) din Legea 414/2006 prevede că, fondul de protecție a victimelor străzii este destinat plăților de despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, precum și plăților de despăgubiri pentru avarierea ori distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces dacă proprietarul sau utilizatorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită.

Toate achitările efectuate de reclamant către pretinsa persoana păgubita în temeiul formularului „Constatarea amiabilă de accident” care este nul de drept, urmează a fi încasat de la ultimul în temeiul art. 331 alin. (5) Codul civil, care stabilește că, prestațiile executate în temeiul actului juridic nul sau anulat, precum și alte îmbogățiri obținute din acele prestații se supun restituirii conform dispozițiilor legale privind îmbogățirea nejustificată.

Menționează totodată că, la caz lipsesc actele de constatare a prejudiciului și întinderii acestuia, or, în conformitate cu prevederilor art. 20 alin. (5) din Legea nr. 414/2006, competentă de a constata prejudiciul și întinderea acestuia (în condițiile speței) i-a fost atribuită prin lege Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule și nu intimatului, unica excepție fiind cea indicată la art. 21 alin. (2) din Legea nr. 414/2006, care prevede că, în cazul în care asiguratorul nu a examinat bunurile avariate și nu a încheiat proces-verbal de constatare a pagubelor în termenul specificat în art. 19 alin. (1) lit. e), persoana păgubita este în drept să apeleze la serviciile experților independent sau ale unităților de specialitate pentru constatarea pagubelor, fără a prezenta asiguratorului bunurile avariate. Or, în circumstanțele din speță, prin asigurator urmează a fi înțeles Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, or drepturile și obligațiile asiguratorului sunt cesionate prin lege.

Astfel, reține că la materialele cauzei nu au fost prezentate careva acte ale Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, de constatare a prejudiciul și întinderii acestuia.

Deși atât în referința înainta în instanța de fond, cât și în cadrul examinării cauzei, a fost invocată necesitatea atragerii în calitate de intervenient accesoriu a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, care este responsabilă de repararea pretinsului prejudiciului, instanța de fond nu a atras în proces Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, ba mai mult, nici nu s-a expus asupra acestor demersuri.

Or, în asemenea circumstanțe, instanța de fond avea obligația de atragere a intervenientului accesoriu, potrivit art. 67 alin. (3) din Cod de procedură civilă, care stabilește că, intervenientul accesoriu poate fi introdus in proces și la cererea uneia dintre părți sau din oficiul instanței.

De altfel, relevă că neatragerea în calitate de intervenient accesoriu a Biroului Național al Asigurătorilor Auto, are drept consecință, soluționarea de către instanță a problemei drepturilor și obligațiilor unei persoane care nu a fost implicată în proces, adică neacordarea unui statut procesual de participant la proces, ce i-ar oferi posibilitatea de a-și apăra în mod efectiv drepturile și interesele, fapt care impune o limitare de acces la justiție, respectiv o încălcare a art. 6 § 1 CEDO, concluzie relevată de Curtea Europeana a Drepturilor Omului în cauza „Business și Investiții pentru Toți contra Republicii Moldova'' (13 ianuarie 2010, nr.39391/04).

La data de 16.12.2024, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Nord, CA „Asterra-Grup" SA prin intermediul avocatului Canja Alexandru a depus referință, pledând pentru respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 20.06.2024.

În susținerea poziției menționate, intimatul a reținut că constată o interpretare eronată a normelor de drept material din partea apelantului, cât și prezentarea unor declarații nefondate și identificarea unor responsabili imaginari în legătură cu cazul. De asemenea, intimatul observă utilizarea tuturor mijloacelor posibile pentru a evita răspunderea materială.

În ceea ce privește formularul de constatare amiabilă întocmit la data de 07.09.2023, subliniază faptul că, în ciuda afirmațiilor nefondate ale părților apelante-pârâte „Velocord" S.R.L și Vaserștein Ion, acesta reprezintă un act perfect valabil, recunoscut de către partea reclamantă.

Precizează că vinovăția în accidentul rutier nu a fost contestată de către partea reclamantă și nici nu a fost retrasă de către partea vinovată, conform dispozițiilor art. 18^1 alin. (2) și (3) din Legea 414/2006.

Referitor la declarațiile nefondate ale apelanților-pârâți privind pretinsa nulitate a formularului de constatare amiabilă, intimatul subliniază că aceste afirmații sunt pur declarative, fără susținere probatorie.

În legătură cu dreptul reclamantei de a nu recunoaște un formular de constatare amiabilă, precizează intimatul că, acest drept nu reprezintă o obligație conform dispozițiilor legale dispozițiilor art. 18^1 alin. (7), (8) și (9) din Legea 414/2006. Cu toate acestea, formularul în cauză îndeplinește toate condițiile legale pentru a fi considerat autentic și real. Mai mult, acesta a fost întocmit sub sancțiunea falsului în declarații, în conformitate cu prevederile Codului penal.

În ceea ce privește pretinsa obligație de refuzare a unei despăgubiri, precizează că, în cazul de față, autoturismul Volkswagen *****cu n/î. ***** deținea, la data producerii accidentului rutier, un contract valabil încheiat și anume RCAI-008088468 din 19.09.2022.

Totuși, acest contract nu acoperă riscurile asociate persoanei juridice (la caz „Velocord" S.R.L) sau persoanelor autorizate de aceasta (la caz Vaserștein Ion), în a căror gestiune se afla vehiculul la momentul producerii accidentului, conform prevederilor art. 8 alin. (23) din Legea 414/2006.

În acest context, obligația subscrisei companii de a onora despăgubirile se regăsește în conținutul prevederilor art. art. 15 alin. (1) din Legea nr. 414/2006, obligație care a fost îndeplinită în mod corespunzător.

În mod direct, în baza trasabilității evenimentelor și a circumstanțelor identificate, s-a născut dreptul subscrisei companii Intimat-Reclamante de a formula o acțiune împotriva persoanelor vinovate, în conformitate cu prevederile art. art. 29 lit. d) din al Legea 414/2006 coroborate cu art. art.8 alin.(2) lit. b din același text de lege. În acest caz, persoanele responsabile sunt „Velocord" S.R.L și Vaserștein Ion.

Cu privire la acuzațiile formulate de intimat referitoare la presupusa eroare gravă de logică a instanței de fond, concluzionează că acesta încearcă, prin diverse metode de inducere în eroare onoratul colegiu pentru a evita răspunderea patrimonială.

În speță, subliniază că instanța de fond a procedat în mod legal și temeinic la judecarea cauzei.

De asemenea, nu se află la prima situație de acest fel, întrucât în jurisprudența națională există sute sau chiar mii de cazuri similare, care beneficiază de autoritate de lucru judecat. Această jurisprudență poate fi prezentată în orice etapă a procesului de față și este accesibilă pentru studiu, având în vedere dreptul liber de acces la informații.

Totodată, cu privire la atragerea în proces a Biroului Național al Asigurătorilor Autovehicule, constată că această persoană juridică nu are nicio legătură sau calitate procesuală în cauza de față. Atragerea unor persoane terțe neinteresate nu ar servi decât la tergiversarea soluționării dosarului.

În concluzie, susține că hotărârea instanței de fond este temeinică și legală, fiind rezultatul unei analize corecte a normelor de drept material și a probelor din dosar. Acuzațiile părților apelante-pârâte, privind o presupusă eroare a instanței, sunt nefondate și reprezintă o încercare evidentă de a evita răspunderea patrimonială și copul întârzierii soluționării cauzei, fără nicio justificare juridică. Menționează că speța de față nu este un caz izolat iar soluția pronunțată de instanța de fond reflectă pe deplin respectarea principiilor de drept și aplicarea corectă a legii.

În cadrul ședințelor de examinarea fondului cauzei în instanța de apel, reprezentantul Intimatului CA „Asterra-Grup" SA: avocatul Canja Alexandru a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 20.06.2024.

Totodată, a invocat în fața instanței că SRL „Velocord" categoric nu putea fi inclus în contractul de asigurare întocmit de CA „Asterra-Grup" SA cu *****.

Nu este în drept să refuze achitarea despăgubirilor, deoarece s-a prezentat o poliță de asigurare valabilă la data comiterii accidentului chiar dacă actul nu este întocmit de o persoană corespunzătoare care utilizează mijlocul de transport SRL „Velocord", care de fapt a împuternicit prin foaie de parcurs pe Vaserștein Ion. Ulterior în baza art.29 colaborat cu art.8, consideră că este în drept să înainteze acțiune de regres sau compensarea despăgubirilor de asigurare. Consideră că să declare cazul respectiv neasigurat nu este în drept.

Actul de constatare amiabilă a accidentului rutier consideră a fi valabilă, chiar dacă SRL „Velocord" nu avea poliță de asigurare pe numele său. Astfel dacă automobilul are

poliță de asigurare indiferent cine ar fi proprietarul conform art. 15 lit.a, CA „Asterra-Grup” SA are dreptul de a achita despăgubirile, ulterior CA „Asterra-Grup” SA înaintează cerere de regres.

Apelanții SRL „Velocord” și Vaserștein Ion cât și reprezentantul acestora avocatului Glușcenco Eugeniu nu s-au prezentat la examinarea fondului cauzei în instanța de apel.

La data de 29.03.2025, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Nord, avocatul Glușcenco Eugeniu ce acționează în interesele apelanților SRL „Velocord” și Vaserștein Ion a depus o cerere privind examinarea cauzei în lipsa sa și părților pe care le reprezintă (f.d. 131).

În conformitate cu dispozițiile art. 379 alin. (2) Cod Procedură Civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului. În circumstanțele descrise, Colegiul a stabilit oportun examinarea cauzei civile în lipsa apelanților.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar, Colegiul civil consideră că apelul urmează a fi admis iar hotărârea casată parțial cu emiterea unei noi hotărâri din următoarele considerente.

Conform art.385 lit. c) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.

Conform art.386 alin. (1) Cod de procedură civilă, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă:

a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin;

b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente;

c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei;

d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Potrivit dispozițiilor art. 373 alin.(1) și (2) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Prevederile legale menționate obligă în mod expres instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele

care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În cadrul examinării cauzei, Colegiul Civil a constatat că la data de 07 septembrie 2023, a avut loc accidentul rutier între autovehiculul de model Volkswagen *****anul fabricării 2003 n/î *****condus de Vaserștein Ion și automobilul de model Renault Megane cu n/î ***** condus de *****.

Conform formularului „Constatare Amiabilă", semnat de conducătorii ambilor automobile implicate în accident, reiese că vinovat în comiterea accidentului rutier se face conducătorul mijlocului de transport Volkswagen *****anul fabricării 2003 n/î *****- Vaserștein Ion, care executând manevra de mers cu spatele a deteriorat bara de protecție față și sistemul de iluminare a automobilului de model Renault Megane cu n/î ***** (f. d. 18).

Se atestă faptul că, ***** ca persoană fizică, la data de 19 septembrie 2022, a solicitat prin cerere, CA „Asterra-Grup" SA încheierea contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă asupra autovehiculului de model Volkswagen *****anul fabricării 2003 n/î *****(f. d. 72).

În rezultat, CA „Asterra-Grup" SA, a eliberat asiguratului ***** – persoană fizică, poliță de asigurare nr. RCAI 008088468 din 19 septembrie 2022 (f. d. 73)

La data de 03.01.2023 ***** ca persoană fizică a încheiat contractul de comodat cu SRL Velocord, prin care a transmis în comodat automobilul model Volkswagen ***** (f.d. 25)

La data de 13 septembrie 2023, ***** a adresat către CA „Asterra-Grup" SA cerere privind constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare (f. d. 19).

La data de 13 septembrie 2023, în prezența tuturor părților interesate, inclusiv și a lui Vaserștein Ion, a fost întocmit Procesul Verbal nr. D/D AORCA de constatare a pagubelor la autovehiculul de model Renault Megane cu n/î ***** (f. d. 21).

În rezultat, a fost întocmit Devizul de calcul a costului restabilirii autovehiculului avariat, fiind calculată suma de 12 097,61 lei, necesară pentru despăgubirea de asigurare (f. d. 22).

La data de 02 noiembrie 2023, CA „Astera-Grup" SA a virat pe contul proprietarului automobilului de model Renault Megane cu n/î ***** suma de 12 090,00 lei, fapt confirmat de ordinul de plată anexat la materialele cauzei cu nr. 1591 (f. d. 24).

CA „Asterra-Grup" SA, analizând cazul asigurat, a depistat că, contractul de asigurare și polița de asigurare a fost emisă pe persoana fizică *****, iar la data producerii accidentului rutier figurează existența unei persoane juridice, care deținea în utilizare/folosință autovehiculul de model Volkswagen *****anul fabricării 2003 n/î *****fiind identificat un contract de comodat din 03 ianuarie 2023 precum și o foaie de parcurs pentru autocamioane seria DAA nr. 228403066 din 07 septembrie 2023, emisă de către SRL „Velocord" a cărui administrator este ***** (f. d. 25-26).

La data de 23 februarie 2024, reclamantul CA „Asterra-Grup" SA, a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâților SRL „Velocord" și Vaserștein Ion cu privire la încasarea prejudiciului în ordine de regres şi a cheltuielilor de judecată, solicitând încasarea în mod solidar a sumei de 12 090,00 lei din contul pârâților SRL „Velocord" și

Vaserștein Ion în benficiul CA „Asterra-Grup” SA ca pagubă materială. Încasarea sumei de 733,60 lei în calitate de taxă de stat, 200 lei reprezentând taxă de timbru, suma de 7 555,00 lei cu titlu de asistență juridică în cadrul prezentului caz din contul pârâților SRL „Velocord” și Vaserștein Ion în beneficiul reclamantei CA „Asterra-Grup” SA ca cheltuieli suportate în urma înaintării cererii de chemare în judecată în instanța de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 04 aprilie 2024 a fost dispusă examinarea cererii de chemare în judecată în procedură contencioasă fiind fixată ședința de judecată pentru data de 21 mai 2024.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 20.06.2024, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat în mod solidar de la SRL „Velocord” și Vaserștein Ion în beneficiul CA „Asterra-Grup” SA, suma de 12 090,00 lei cu titlu de pagubă materială, cheltuielile de judecată în sumă de 733,60 lei cu titlu de taxă de stat achitată și suma de 7 550,00 lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru asistență juridică.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că atât SRL „Velocord” prin neglijența sa, cât și Vaserștein Ion care a ignorat faptul că nu deține o poliță de asigurarea valabilă, astfel fiind considerați vinovați pentru prejudiciul cauzat**.**

Totodată, instanța de fond a reținut că SRL „Velocord” nu a întreprins măsuri adecvate pentru a proteja împotriva riscurilor asociate utilizării bunului contribuie la stabilirea responsabilității sale pentru prejudiciul survenit solidar cu pârâtul Vaserștein Ion care conducând automobilul de model Volkswagen *****anul fabricării 2003 n/î *****, a admis conducerea acestuia în lipsa unei polițe de asigurare valabile, ignorând astfel responsabilitățile sale în calitate de conducător auto.

Având în vedere cele studiate, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord denotă că concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei, or instanța de fond nu a elucidat și constatat circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, iar circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, iar normele de drept material au fost aplicate eronat, ceea ce în ansamblu constituie temei de casare a hotărârii judecătoriei Orhei (sediul Central) din 20.06.2024 cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată înaintată de CA „Asterra-Grup” SA împotriva SRL „Velocord” și Vaserștein Ion cu privire la repararea prejudiciului material în ordine de regres și compensarea cheltuielilor de judecată urmează a fi respinsă.

Colegiul Civil relevă că, deși concluziile instanței de fond privind faptul că SRL „Velocord” prin neglijența sa a ignorat faptul că nu deține o poliță de asigurarea valabilă, în corespundere cu dispozițiile art. 8 alin. (2^3) Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, nr. 414 din 22 decembrie 2006, CA „Asterra-Grup” SA urma să refuze în asigurarea cazului produs prin accidentul din 07 septembrie 2023, acesta neavând obligația de despăgubire a cazului produs.

Colegiul reține că instanța de fond a confundat condițiile răspunderii civile delictuale cu obligația de asigurare, stabilind în mod eronat existența unei legături de cauzalitate între lipsa poliței de asigurare și producerea prejudiciului. Or, prejudiciul rezultă din producerea accidentului rutier, iar nu din neîncheierea contractului de asigurare, aceasta

din urmă având relevanță exclusiv sub aspectul persoanei obligate la repararea prejudiciului.

În conformitate cu prevederile art.776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Articolul 1822 Cod civil (redacția din 01.03.2019) prevede că, (1) Prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părţi (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terţului păgubit o prestaţie bănească (indemnizaţie ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare. (2) Orice clauză care derogă de la dispoziţiile prezentului capitol în detrimentul contractantului, asiguratului sau beneficiarului consumator este lovită de nulitate absolută.

Conform art.1856 alin.1) Cod civil, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare, precum şi eventualele cheltuieli de diminuare a prejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului faţă de terţul căruia îi revine obligaţia să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Articolul 1858 Cod civil, (1) În cazul asigurării de daune, asigurătorul este obligat să despăgubească prejudiciul suportat de asigurat sau, după caz, de terţul păgubit la survenirea cazului asigurat.

Potrivit prevederilor art.2024 alin.1) Cod civil, prevede că persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acţiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

În temeiul art.3 Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414 din 22 decembrie 2006, obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a proprietarului şi/sau utilizatorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

Potrivit alin.1) art.4 Legii nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, persoanele fizice şi persoanele juridice care au în proprietate sau utilizare autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sunt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

Subsecvent, prevederile art. 8 alin.(1), (2), (2^1), (2^2) și (2^3) Legea „Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule” nr. 414-XVI din 22.12.2006, „ (1) Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto se realizează nemijlocit prin încheierea de contract de asigurare între proprietarul sau utilizatorul de autovehicul şi asigurătorul licenţiat pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto care se perfectează pe suport de hârtie și/sau prin mijloace tehnice electronice în regim on-line, conform procedurii stabilite prin actele normative ale autorităţii de supraveghere”.

(2) Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto dintre persoana fizică, cu excepţia întreprinzătorului individual, şi asigurător se încheie în mod obligatoriu:

a) cu indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr limitat de utilizatori); sau

b) fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori).

(2^1) Nu se consideră asigurat riscul utilizatorului de autovehicul care nu este inclus în contractul de asigurare încheiat în condiţiile alin. (2) lit. a).

(2^2) Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto între persoana juridică sau întreprinzătorul individual şi asigurător se încheie fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori).

(2^3) În cazul în care asiguratul persoană fizică, cu excepţia întreprinzătorului individual, a transmis autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice sau a unui întreprinzător individual în temeiul contractului de locaţiune sau al altui titlu prevăzut de legislaţie, riscul celor admişi de persoana juridică sau întreprinzătorul individual să utilizeze autovehiculul nu se consideră asigurat prin contractul încheiat în condiţiile alin.(2).

La caz, se constată cu certitudine că SRL „Velocord” avea obligația pozitivă de a încheia contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, deținând în utilizare/folosință autovehiculul de model Volkswagen *****anul fabricării 2003 n/î *****prin existența contractului de comodat din 03 ianuarie 2023.

În context, Colegiul urmează să identifice faptul că prin contractul de comodat din 03.01.2023, posesia și folosința bunului au fost transferate către SRL Velocord, astfel întreprinderea devine utilizatorul efectiv al automobilului și, implicit, generatorul riscului rutier.

Având în vedere cele mai sus stabilite, raportate la speța din cauză, rezultă că întreprinderea în a cărei gestiune se află automobilul în baza unui contract de comodat avea obligația legală de a încheia RCA, însă această împrejurare nu influențează existența sau inexistența prejudiciului.

Totodată, Colegiul Civil atestă că din cererea de chemare și materialele cauzei prezentate, CA Asterra Grup SA a invocat vinovăția lui Ion Vaserștein în comiterea accidentului rutier, iar acesta a prezentat CA „Asterra-Grup” SA o poliță de asigurare RCAI-008088468 din 19.09.2022 eliberată de CA „Asterra-Grup” SA pentru asiguratul *****.

Iar în baza cererii părții păgubite cu privire la deschiderea dosarului de daună, Compania de Asigurări „Asterra-Grup” SA cu prezența fizică a părții lui Vaserștein Ion a întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor asupra mijlocului de transport al păgubitului de model Renault Megane cu n/î *****,

Cu privire la valabilitatea constatării amiabile a producerii accidentului rutier, Colegiul Civil reține că în conformitate cu prevederile art. 18^1 Legea „Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule”, (1) Procedura

de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul (în continuare – *constatare amiabilă*) este o soluție de constatare a faptelor, a circumstanțelor și a persoanei vinovate de producerea accidentului, alternativă procedurii aplicate de către angajații organelor de poliție, ai unităților de pompieri și ai procuraturii, și este aplicabilă doar cu condiția exprimării benevole a voinței părților de a recurge la aceasta.

(2) Procedura de constatare amiabilă constă în completarea și semnarea de către conducătorii de autovehicule implicați în accident a formularului „Constatare amiabilă de accident", cu recunoașterea vinovăției de către persoana răspunzătoare de producerea accidentului, care, ulterior, este prezentat asigurătorului persoanei vinovate împreună cu cererea de despăgubire.

(3) Procedura de constatare amiabilă se aplică cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

a) în accident sunt implicate doar două autovehicule;

b) accidentul este soldat cu daune materiale nesemnificative;

c) accidentul nu s-a soldat cu vătămări corporale și/sau cu deteriorarea bunurilor (de exemplu, instalații rutiere, piloni, garduri, clădiri etc.), altele decât autovehiculele implicate în accidentul rutier;

d) proprietarii sau utilizatorii autovehiculelor implicați în accident dețin, la data producerii accidentului rutier, polița de asigurare RCA sau certificatul de asigurare „Carte Verde" (în cazul autovehiculului aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în străinătate), valabile și emise cu cel puțin 24 de ore înainte de momentul producerii accidentului;

e) există consimţământul ambilor conducători de autovehicule implicați în accident privind documentarea accidentului prin procedura de constatare amiabilă, consensul acestora privind circumstanțele producerii accidentului și daunele vizibile cauzate autovehiculelor implicate, iar persoana răspunzătoare de producerea accidentului își recunoaște vinovăția;

f) conducătorii de autovehicule implicați în accident au posibilitatea tehnică de a fotografia locul accidentului rutier sau de a înregistra datele martorilor (dacă aceștia există).

Dacă lipsește cel puțin una dintre condițiile indicate la prezentul alineat, cu excepția condiției de la lit. b), formularul „Constatare amiabilă de accident" completat și semnat de către conducătorii de autovehicule implicați în accident devine nul, iar accidentul rutier urmează a fi documentat de către organele competente.

(7) În cazul accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă, asigurătorul este în drept să refuze achitarea despăgubirii de asigurare dacă nu au fost întrunite condițiile prevăzute la alin. (3) din prezentul articol, cu excepția condiției de la lit. b) a alineatului menționat, caz în care asigurătorul achită despăgubirea în limita prevăzută la art. 14 alin. (2) lit. c). Refuzul asigurătorului de a achita despăgubirea de asigurare nu limitează părțile în dreptul de a se adresa la organele sau instituțiile competente pentru stabilirea circumstanțelor accidentului rutier și de a înainta, în baza

documentelor de constatare întocmite de aceste organe sau instituții, o nouă cerere de despăgubire în modul prevăzut la capitolul V din prezenta lege.

(8) Asigurătorul este în drept să refuze achitarea despăgubirii de asigurare în cazul în care formularul „Constatare amiabilă de accident” este completat în mod ilizibil, este incomplet, conține date contradictorii sau eronate, cu excepția cazului în care asiguratul sau păgubitul a contribuit la înlăturarea erorilor, asigurătorul avînd posibilitatea să le înlăture.

Analizând conținutul formularului „Constatare amiabilă”, Colegiul reține că, la data producerii accidentului, nu erau întrunite condițiile prevăzute de lege pentru aplicarea acestei proceduri, inclusiv existența unei asigurări RCA valabile pentru toți utilizatorii implicați.

În consecință, formularul de constatare amiabilă nu produce efecte juridice și nu poate servi drept temei pentru stabilirea circumstanțelor accidentului și a vinovăției persoanei implicate.

Chiar și în ipoteza existenței accidentului rutier și a vinovăției conducătorului auto, lipsa calității de persoană asigurată exclude existența unui caz asigurat și, implicit, obligația de despăgubire și dreptul de regres al asigurătorului.

Or, dreptul de regres al asigurătorului este condiționat de existența unei obligații legale de despăgubire executate în temeiul contractului de asigurare.

În lipsa unei asemenea obligații, plata efectuată de SA Asterra Grup are caracter voluntar și nu poate genera subrogația în drepturile persoanei prejudiciate.

În circumstanțele specifice speței, Colegiul reține că CA „Asterra-Grup” SA era în drept să refuze achitarea despăgubirii de asigurare în cazul în care formularul „Constatare amiabilă de accident” este completat în mod ilizibil, este incomplet, conține date contradictorii sau eronate, cu excepția cazului în care asiguratul sau păgubitul a contribuit la înlăturarea erorilor, asigurătorul având posibilitatea să le înlăture.

Mai mult, potrivit prevederilor art. 20 alin. (5) Legea „Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule”, „Drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul şi/sau autovehiculul au rămas neidentificaţi sau persoana vinovată nu are o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă se exercită faţă de Biroul Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se achită în conformitate cu art. 14. În acest caz, drepturile şi obligaţiile privind dosarul de daune, constatarea pagubelor, stabilirea şi plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurător, se vor atribui şi Biroului Naţional al Asigurătorilor de Autovehicule”.

Astfel, în situația în care persoana responsabilă de producerea accidentului nu deține o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă, mecanismul legal de despăgubire este cel prevăzut prin intermediul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, iar nu prin antrenarea răspunderii unui asigurător care nu era obligat să acopere riscul respectiv.

Având în vedere totalitatea celor expuse, Colegiul Civil reține că CA „Asterra-Grup” SA nu avea un temei legal pentru plata despăgubirii de asigurare la cererea *****, întrucât, la data producerii accidentului rutier, Vaserștein Ion și SRL „Velocord” nu

deținеau o poliță RCA valabilă, iar evenimentul nu întrunește condițiile unui caz asigurat în sensul art. 8 alin. (2^3) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006.

Din considerentele menţionate, Colegiul civil şi de contencios administrativ Curții de Apel Nord ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de SRL „Velocord” și Vaserștein Ion prin intermediul avocatului Glușcenco Eugeniu şi de a casa integral hotărârea primei instanţe, cu pronunţarea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de către CA „Asterra-Grup” SA împotriva SRL „Velocord” și Vaserștein Ion, or acțiunea în regres înaintată de CA „Asterra-Grup” SA este lipsită de temei juridic, întrucât nu sunt întrunite condițiile subrogației legale.

În partea pretenției privind compensarea cheltuielilor judiciare instanța de judecată reține că, conform art. 82 Cod de procedură civilă, Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art. 94 Cod de procedură civilă, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Se constată indubitabil că în cadrul examinării cauzei civile în ordine de apel, apelantul SRL „Velocord” a efectuat achitarea sumei în mărime de 454,73 lei în contul statului (f.d. 105), obligație impusă prin Încheierea Curții de Apel Bălți din 25.11.2024.

Astfel, având în vedere prevederile art. 94 Cod de Procedură Civilă, Colegiul Civil va dispune încasarea sumei în mărime de 454,73 lei din contul CA „Asterra-Grup” SA în beneficiul SRL „Velocord” cu titlu de compensarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea apelului declarată de SRL „Velocord” și Vaserștein Ion prin intermediul avocatului Glușcenco Eugeniu împotriva hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 20.06.2024.

Totodată, potrivit art.96 alin.(1), (1^1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Se constată indubitabil că în cadrul examinării cauzei civile, interesele apelanților SRL „Velocord” și Vaserștein Ion au fost reprezentate de către avocatul Glușcenco Eugeniu, ce se confirmă prin mandatelor nr.2025174 din 20.03.2024 și nr. 2025173 din 20.03.2024 (f.d. 49; 50), pentru serviciile acestuia au fost achitate de către pârâtul SRL „Velocord”, conform ordinului de Plată nr. 142 din 21.03.24, suma de 5 600,00 lei (f.d. 52).

Revenind la prevederile art.96 alin.(1), instanța de apel relevă importanța noțiunilor de real, necesar şi rezonabil, de altfel Colegiul reține că la interpretarea acestora de la caz la caz, acordarea unei abordări referitor la realitate, necesitate şi rezonabilitatea compensării cheltuielilor de asistenţă juridică, apreciere îi acordă instanța în fața căreia s-a examinat litigiu.

Astfel că aceste cheltuieli vor fi compensate din contul lui CA „Asterra-Grup” SA, încasând din contul acestuia în beneficiul SRL „Velocord” cheltuieli de asistență juridică

în sumă de 5 600,00 (cinci mii șase sute, 00) lei, pornind de la realitatea, necesitatea şi rezonabilitatea compensării cheltuielilor de asistenţă juridică.

În conformitate cu art.385 lit.c) CPC, Colegiul civil

D E C I D E :

Admite cererea de apel declarată de SRL „Velocord” și Vaserștein Ion prin intermediul avocatului Glușcenco Eugeniu.

Casează integral hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 20.06.2024, cu emiterea unei hotărâri noi după cum urmează:

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de CA „Asterra-Grup” SA împotriva SRL „Velocord” și Vaserștein Ion cu privire la repararea prejudiciului material în ordine de regres și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la CA „Asterra-Grup” SA în beneficiul SRL „Velocord” cheltuieli de judecată: taxa de stat achitată în instanța de apel în sumă de 454,73 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5 600 lei.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs, la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecător Grosu Stanislav

Judecătorii: Țihonschi Alina Holban Radu